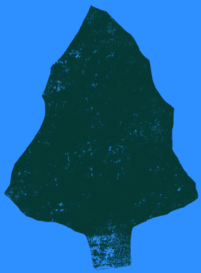

CoC.
Playful
Minds

EVALUERING PRAKSISFORTÆLLING, 2020

Co- create

PRAKSISFORTÆLLING NR. 8 FRA BILLUND BUILDS – SKABENDE VERDENSBORGERE
SAMSKABELSE LÆRER BØRNENE AT SAMARBEJDE

CO-CREATE

Praksisfortælling nr. 8 fra Billund Builds 2020

Udgivet af CoC Playful Minds

Forfatter: Laura Bruhn og Natasha Helene Nørup Pedersen, CoC Playful Minds

Redaktion: Laura Bruhn, Trine Enggaard Sennels, Natasha Helene Nørup Pedersen og Karin M. Villumsen, CoC Playful Minds

Ansvarshavende redaktør: Karin M. Villumsen, CoC Playful Minds

CoC Playful Minds www.cocplayfulminds.org

Introduktion

Praksisfortællinger er fortællinger fra Billund Builds forløb i uge 5 i dagtilbud og skoler i Billund Kommune. Fortællinger beskriver udsnit af, hvordan børn og voksne undersøger, leger, idéudvikler og skaber både proces og produkter under ét fælles og overordnet tema. I 2020 under temaet Skabende Verdensborgere.

Dette er én praksisfortælling ud af en række, som skal ses i sammenhæng med den overordnede evalueringsrapport for Billund Builds – Skabende Verdensborgere.

EN STOR TAK til alle, der har deltaget og givet samtykke til, at vi har kunnet samle, systematisere og formidle fortællinger og praksisviden fra Billund Builds.

HVAD ER BILLUND BUILDS?

Billund Builds er et læringsprojekt og et læringsfællesskab mellem dagtilbud og skoler i Billund Kommune. Formålet med Billund Builds er at skabe læringsmiljøer, der fremmer børns brede kompetencer og skabende evner koblet med en dannelse som verdensborger – at være moralsk forpligtet på hinanden i fællesskaber og i verden.

I projektet får både børn og fagprofessionelle erfaringer med og forståelser for, hvordan de kan samskabe proces og produkt på en legende, kreativ og eksperimenterende måde. Billund Builds er både et hands-on projekt i én fælles uge og en platform for videndeling og kompetenceudvikling. Sammen skaber børn og voksne nye og forbundne læringsmiljøer – og er med til at give Børnenes Hovedstad indhold, betydning og udtryk.

Billund Builds er drevet af CoC Playful Minds i samarbejde med Billund Kommune og LEGO Fonden.

VISIONEN FOR BØRNEENES HOVEDSTAD

"Billund er børnenes hovedstad. Her lærer børn gennem leg og er skabende verdensborgere."

Samskabelse lærer børnene at samarbejde

Vores besøg på Billund Kommunes skoler viser, at børn opnår kompetencer indenfor samarbejde, når de beskæftiger sig med den samskabende, legende og eksperimenterende læringstilgang som i forbindelse med Billund Builds.

I tidligere praksisfortællinger har vi zoomet ind på børnenes læring i forhold til temaet Skabende Verdensborgere (se praksisfortælling #1), projekt- og procesarbejdet i et samskabelsesforløb samt rammesætningens betydning for børnenes deltagelse (se praksisfortælling #5). I denne praksisfortælling ser vi nærmere på samarbejdet, som flere børn fremhæver som en læring.

Billund Builds er et bud på fremtidens læringsmiljø, hvor børn og voksne lærer sammen og af hinanden igennem samskabelse. I samskabelse arbejdes med varierende former for aktivt samarbejde, hvor der sker en udveksling af ressourcer og viden i tilblivelsen af fx et fælles projekt.

Når børnene indgår i forskellige samarbejdskonstellationer, opstår der muligheder for, at børnene bliver set, anerkendt og identificeret som (med)skabere (Tanggaard, 2019). I samarbejdet med hinanden får børnene erfaringer med at forstå og håndtere andres følelser, ligesom de også får erfaringer med at afprøve forskellige roller og faser i samarbejdet. Og når samarbejdet ikke fungerer – for der kommer også udfordringer – får børnene øvelse i og erfaring med konflikthåndtering, hvorigennem de udvikler empati og opnår etiske kompetencer. Der er således plads til og grobund for kompetenceudvikling, når børn beskæftiger sig med en samskabende, legende og eksperimenterende læringstilgang som i Billund Builds.

Udvikling af børnenes sociale og alsidige kompetencer er et gennemgående tema i grundskolen, hvor børnenes alsidige udvikling skal være i fokus i alle fag og timer:

"Via fagenes fokus på børnenes alsidige udvikling sigtes der yderligere på, at eleverne udvikler deres sociale kompetencer og evner til at samarbejde med andre" (Rambøll & Aarhus Universitet, 2014). Men samarbejde og gruppearbejde er ikke noget, man bare kan. En rapport om gruppearbejde fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) fortæller, at gruppearbejde ikke er noget "eleverne bare kan – det skal læres" (EVA, 2020). Billund Builds har netop til formål at fremme børns kompetencer til samskabelse, som i høj grad involverer at kunne samarbejde – og tilegne sig forskellige erfaringer gennem konkrete forløb, projekter og metoder til at lege/eksperimentere om en fælles sag, der også er motiverende for deltagelse og kræver forskellighed i samarbejdet. På den måde lægger et fokus på samarbejde og samskabelse helt på linje med 21.

århundredets kompetencer, hvor samarbejde fremhæves som en afgørende kompetence at lære (Liv i skolen, 2017).

BØRNEENES OPLEVELSE AF DET GODE SAMARBEJDE

"Jeg har lært, at selvom man bliver sat sammen i grupper, er det ikke altid, at den gruppe fungerer, fordi man er meget forskellige". Et barn fra Vestre Skole fortæller, hvordan hun i uge 5 har lært noget om det at samarbejde. "Nogle gange er det underlige ved grupper faktisk, at hvis man er lidt for ens, så duer man bare ikke sammen", fortsætter hun. Vi taler om, hvad hun har lært i forbindelse med Billund Builds, da vi besøger og følger et hold på Vestre Skole i uge 5.

I løbet af vores samtaler med både børn, fagprofessionelle og ledere i forbindelse med Billund Builds er vi i CoC Playful Minds blevet klogere på, hvordan læringstilgangen bidrager til børnenes læring. I Billund Builds er arbejdsformen anderledes, end børnene er vant til. Det betyder også, at læringen for børnene til tider ligger andre steder, end den gør i den vante hverdag med fagopdelt klasseundervisning. Flere børn er også bevidste om, at de i Billund Builds arbejder på en anden måde, og det gælder bl.a. i forhold til samarbejde - både med kammerater, de kender godt og dem,

de kender knap så godt. I evalueringen af Billund Builds 2020 fremhæver børnene altså særligt samarbejde som noget, de lærer i løbet af Billund Builds (CoC Playful Minds, 2020). Evalueringen viser også, hvordan børnene lærer at løse opgaver sammen, lærer om og at identificere hinandens styrker og svagheder i gruppesamarbejdet samt at planlægge samarbejdet ud fra netop styrker og svagheder. I Sdr. Omme så vi hvordan, børnene i udskolingene arbejdede med at identificere hinandens styrker i grupperne samt at sætte grupperne sammen ud fra forskellige styrker.

Med gruppearbejde oplever børnene, at de er mere deltagende i læringsforløbene (CoC Playful Minds, 2020). Det kræver dog også initiativer af dem - som fx at opsøge nye arbejdsopgaver, hjælpe andre eller reagere, hvis samarbejdet ikke fungerer. På vores besøg på skolerne i løbet af uge 5 peger flere børn på nogle af de udfordringer, der kan være, når man skal arbejde sammen i grupper. Man kan blive uvenner, man kan være uenige, eller man kan blive før færdig med sin tildelte opgave. Nogle børn fortæller, hvordan de har taget mere initiativ til at gå i gang med noget nyt, når de har været færdige med den arbejdsopgave, de er blevet enige om i samarbejdet. Andre fortæller, hvordan de har fundet ud af, at der bare er nogen, man arbejder bedre sammen med end andre. Nogle steder har de selv skullet

lave grupperne – for hvis lærerne lavede dem, ville de blive sure. Og i den proces har de været nødt til selv at finde ud af, hvem de arbejder bedst sammen med, og hvad man så gør, hvis samarbejdet ikke fungerer.

Evalueringen viser også, hvordan børnene til tider har en anden oplevelse af, hvem de arbejder godt sammen med end lærerne. En dreng fortæller, hvordan han oplever, at lærerne tror de ved, hvem man arbejder bedst sammen med, men det mener han ikke, de gør. Han er selv bevidst om, hvem han kan pjatte og hygge sig med, og hvem han gerne vil arbejde med, når han fx skal lave noget, som han gerne vil have, hans forældre skal blive stolte af. Nogle vil man måske gerne arbejde sammen med for sjov – men når det skal vises for forældrene til Billund Builds, så vil man gerne gøre det ordentligt. At arbejde sammen med "de rigtige" er altså ifølge børnene afgørende for, om samarbejdet opleves godt eller skidt. EVAs rapport om gruppearbejde viser også, at sammensætning af grupper til gruppearbejde har betydning for processen, "så elevernes styrker og svagheder komplimenterer hinanden, og alle elever lærer noget af gruppearbejdet" (EVA, 2020). Rapporten fortæller yderligere, at "mulighederne for deltagelse opstår, når eleverne forhandler med hinanden om, hvem der kan bidrage med hvad, og hvilke ideer og løsninger der er gode" (EVA, 2020), som evalueringen af dette års Billund Builds også viser.

BØRN SOM MEDSKABERE AF EGEN UDVIKLING

Når vi taler med børnene om at samarbejde og det gode gruppearbejde relateret til Billund Builds-temaet og -opgaverne, bliver det tydeligt, at børn har sociale og kommunikative kompetencer, som de hele tiden får nye erfaringer med og tilegner sig mere forståelse for at navigere i – nogle gange via frustrationer. Det bliver også tydeligt, at børn danner sig, identificerer sig og øver sine kompetencer i relation til andre. Evalueringen af Billund Builds 2020

viser, hvordan børnene oplever sig som medskabere af egen udvikling. De handler etisk aktivt i deres egne liv gennem en opmærksomhed for det gode samarbejde og ved at påtage sig et ansvar for samarbejdet med hinanden.

Det, børnene sætter ord på i forhold til deres oplevelse af at samarbejde i forbindelse med Billund Builds, viser, at de er godt i gang med at tilegne sig nogle af 21. århundredets kompetencer. Ved at arbejde eksperimenterende, samskabende og legende med et fælles, relevant og virkeligt problem i et forløb, som de selv er medskabere af i samarbejdet med andre børn, voksne, materialer, ja omverdenen, opøver børnene samarbejdskompetencer. De gør sig konkrete erfaringer med at arbejde ansvarsfuldt i grupper og træffe beslutninger sammen, ligesom de ser værdien i at lære fra og med andre og dermed at bidrage til andres læring.

VIDENSFUNDAMENT FOR PRAKSISFORTÆLLINGEN

Fortællingen tager udgangspunkt i data fra evalueringsrapporten Billund Builds Skabende Verdensborgere. Evalueringsrapporten er baseret på analyser af 8 deltagerobservationer i dagtilbud og skoler, 18 fokusgruppeinterviews samt uformelle samtaler med børn, pædagoger, lærere og ledere. Fokus i dataindsamlingen er inddragelse af børnenes perspektiver og læring i Billund Builds.

ANVENDT LITTERATUR

- CoC Playful Minds (2020): **Evalueringsrapport**
- Danmarks Evalueringsinstitut, EVA (2020): **Gruppearbejde i folkeskolen – Elevers perspektiver på en udbredt undervisningspraksis**
- **Liv i skolen (2017)**. Hentet fra <https://www.via.dk/-/media/VIA/dk/om-via/presse/dokumenter/publikationer/liv-i-skolen/liv-i-skolen-3-2017-hele-magasinet.pdf?la=da&hash=FD95BF5C94F0641175A92AD5D685A8F8>
- **Rambøll & Aarhus Universitet (2014)**. Hentet fra <https://emu.dk/sites/default/files/2018-11/140826-Forskningskortlaegning-om-alsidig-udvikling-og-sociale-kompetencer.pdf>
- Tangaard, L. & Dilling, J. (2019): **Co-create. CoC Playful Minds**

